

TEMA: **TRANSMISSORS DE PATRIMONI**

AUTOR: **Yves Hanosset**
Llicenciat en història de l'art i arqueologia
Consultor de la Fundació Rei Balduí
Associació Patrimoine à Roulettes

TRANSMISSORS DE PATRIMONI

*Barreja de distància i de proximitat,
d'apropiació i de respecte, de
profanació i de cosa sagrada,
d'interioritat i d'exterioritat.
L'aprenentatge del que som per mitjà
del descobriment del que ja no som.*

Pierre Nora

Conservar el patrimoni en fa un fetitxe?

Tanmateix n'hi ha prou * de donar-li un significat contemporani
* de somiar-li un altre futur
per fer-lo del nostre temps.

Avorrit, àrid, reservat només als especialistes, el patrimoni?

Tanmateix n'hi ha prou * d'acaronar-lo amb la mirada
* de respirar-ne els sabors
* de tastar-ne les fragàncies
* d'escoltar-ne la memòria
per fer-lo familiar, pròxim, lúdic.

Tres etapes per a l'emergència d'un patrimoni

La primera, espontània, és aquella en què la societat produeix el que necessita;

La segona és la de la conscienciació que s'esdevé en general en favor d'una mutació que situa fora de l'àmbit utilitari inicial l'objecte produït prèviament;

La tercera, finalment, és aquella en què aquest objecte ha adquirit una identitat patrimonial i justifica un estatut de gestió col·lectiva.

És a la frontissa entre la segona i la tercera etapa que neix la idea patrimonial.
(1)

Aquestes tres etapes tenen els seus “actors” respectius:

- 1a etapa: el temps de la producció
actors: obrers, artesans, creadors, comandataris, etc.
- 2a etapa: el temps del dol
actors: “amateurs”, món associatiu, etc.
- 3a etapa: el temps del patrimoni
actors: professionals del patrimoni, arqueòlegs, historiadors, arquitectes especialitzats, món de l’educació, etc., i el ciutadà, els joves i els no tan joves.

Tres condicions per passar de la noció “corrent” de patrimoni a la de patrimoni cultural

S’han de seguir aquests tres passos:

L’establiment de la perspectiva històrica,
La voluntat deliberada de conservació,
L’assumpció per part d’una àmplia col·lectivitat.

Tots nosaltres som transmissors de patrimoni

Correm el risc que se’ns confisqui el patrimoni. Es pot considerar un regal. Un regal que es rep o un regal que es té ganes de donar. En tots dos casos, es produeix una relació especial entre la persona i el patrimoni, de manera inconscient, espontània o voluntària, per buscar-ne el sentit.

És aquí que l’àmbit de l’educació adquireix tota la seva importància a fi de permetre:

- l’ampliació de les referències espontànies que tenen els nens i els joves, d’una banda,
- i, de l’altra, l’acompanyament dels alumnes en la construcció de la seva persona en el principi del que són fent servir el patrimoni com a estri de descentralització i de desenvolupament personal.

En camí cap a una educació referent al patrimoni

Una educació que passa pel desenvolupament de la persona i que recorre a pedagogies actives tot aprofitant molts punts de vista proposats pel patrimoni en l'aprehensió del món que ens envolta. El tractament interdisciplinari del patrimoni permet que els pedagogs combinin harmoniosament els aspectes cognitius, afectius i hedonistes de l'aprenentatge.

L'educació "per mitjà" del patrimoni no exclou una educació "en el" i "per al" patrimoni. El que és important és saber en quina dinàmica "el transmissor de patrimoni" se situa en funció dels objectius educatius que té. El patrimoni és un "pretext" per trobar-se, informar-se. Es converteix en una eina de comunicació i d'expressió segons una sensibilitat contemporània (i no sols un "artefacte" que cal estudiar).